

GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACTIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVU, piața mare Nr. 22.

GAZETA "IEȘE ÎN FIECARE ZI.

Pe un an 12 flor., pe șase luni 6 flor., pe trei luni 3 flor.

România și străinătate:

Pe un an 40 fr., pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 franci.

ANULU L.

SĂ PRENUMERĂ:

la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.

ANUNȚIURILE:

O seriă garmond 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorile nefranțate nu se primesc — Manuscrisele nu se retrăg.

N° 264

Luni, Marți 1 (13) Decembrie.

1887.

Brașov, 30 Noembrie 1887.

Tăcerea ce a observat până acum presa rusescă a fost mai întâi întreruptă de ziarul „Novoie Vremia“, care își ia inspirațiile din cercurile guvernamentale rusești.

„Novoie Vremia“ salută cu cuvinte simpatice hotărârea luată de consiliul de război din Viena, ca să nu se trimetă trupe austro-ungare spre întărire în Galiția. Ziarul rusesc laudă pe arhiducele Albrecht, care cu autoritatea lui a delăturat pericolul ca monarhia habsburgică să fie adusă prin diverșii politici de aqđ într-o grea situație, și exprimă speranța, că acum vorbă amuși faimele băbesci despre aceea, că conflictul între Austro-Ungaria și Rusia este inevitabil.

În orecare contradicere cu acest limbaj este ceea ce scris de curând „Kreuzzeitung“ din Berlin asupra situației politice. Această foia dă mai întâi expresiune temerei, că Țarul va fi împins de partida slavă, ce dorește războiul, mai departe decât voiesce el. Partida războinică rusescă are de cuget ca față cu alianța triplă să ocupe Germania cel puțin prin aceea, că va îndemna pe Franța să concentreze la granița armată tare de observație. Ura cea mai mare a Rusiei se îndreaptă însă în contra Austriei, ȳice „Gazeta Crucii“, apoi adaugă: „nu credem nici noi că Rusia voiesce să procedă agresivă contra Austriei, ci ea are deocamdată numai scopul de a ține în încordare militară și financiară pe Austria prin cele 165,000 de trupe, ce stau la granița Galiției ostice și cari încet, încet vor fi înmulțite de trei ori pe atâta“. Folia berlinesă crede însă că Rusia va pute să devină încă mai curând insolventă ca Austria.

Alt ziar din Berlin „Post“ observă, că înainte de luna lui Februarie anul viitoru cu greu va pute isbucni războiul eventulu. Nici aceea n'o admite, că acest război va întrece pe toate cele premergătoare în ceea ce privește sâloștăcimea, estinderea și stricăciunile lui, din contră e de părere că el va întrece pe celelalte în nisuița de a fi purtat în mod uman. Cătu pentru urmările sale concede foia berlinesă, că voru fi fără părechiă în istoria.

Un limbaj mai războinic și mai puțin simpaticu față cu atitudinea Austriei pōrtă și unu articulu inspirat alu „Gazetei de Colonia“. Alianța germano-austriacă, ȳice această gazetă, nu se pōte înțelege așa ca Germania singură să pōrte sarcinile apărării. Nu într'o sfielă timidă, ci într'o politică decisă pentru apărare ar trebui să și caute mântuirea opiniunea publică a Austro-Ungariei, esclamă „Kölnische Zeitung“ și apoi adaugă: „Față cu disproporțiunea numărului trupelor dela granița ar fi o ușurință criminală, decât guvernul austriac nu ar voi să repareze ceea ce a neglijat, fără amânare și fără slăbiciune prin întărirea trupelor în Galiția și prin estinderea lucrărilor de apărare la fortărețe.

De o parte dăr vedem, că una din foile russe felicită pe Austriaci pentru decisiunea de a nu înmulți trupele în Galiția, de altă parte unu ziar de frunte germanu le impută sfielă timidă și slăbiciune, pentru că nu și întăresc oștirea și fortărețele la granița austro-rusescă.

Este în adevăr grea situațiunea cercurilor conducătoare din Viena în fața acestor curente și este de lipsă mare precauțiune și multu tactu de a afla modul cel mai potrivit spre a asigura monarhia în contra ori-cărei eventualități neașteptate.

În aceste momente critice comite un mare netactu acea parte a pressei austriace, care nu este mulțumită cu regimul actualu din Austria, decât se încercă — cum face de curând „N. fr.

Presse“ — a exploata situațiunea în interesul partidei germane din opozițiune.

A voi să pună la îndoielă patriotismul Slavilor din Austria, citând niște fapte și aserțiuni din sînul Slavilor dalmatini și alți Cehilor, este o metoda la care numai ȳiare tendențioșe ca „N. fr. Presse“ se pricep. În adevăr propunerea ce a facut unu deputat croat în dieta din Zara, ca să se introducă limba rusescă în școlile reale din Dalmația ca studiu obligat nu stă în nici o legătură cu concentrările de trupe rusești, toemai așa precum n'are de a face nimic cu ele aserțiunea lui Gregr în dieta din Praga, că „decă guvernul prin ordonanțele lui Gautsch a voit să sguđuie lealitatea de până acum a Cehilor, și-a ajuns scopul“ ș. c. l.

Foia vienesă ar face mai bine să nu se jōce cu focul. Ori dōră Germanii prusofili din Austria au de cugetu toemai să aprindă acestu foc? Numai atâta ar mai trebui!

Din camera României.

În ședința dela 27 Noembrie a camerei deputaților d-lu N. Ionescu, profitând de desbaterile asupra răspunsului la mesagiul tronului, cu care s'au deschis corpurile legiuitoare, rugă pe ministrul de externe să dea deslușiri, că ce atitudine va lua România în casul izbucnirii unui război între puterile cele mari și cum crede d-sa că se pōte asigura neutralitatea României?

Ministrul de externe d-lu Ferechide ȳice că nu pōte răspunde la întrebarea ce i se face, căci a precisa acum atitudinea României ar fi o declarațiune de război puterii contra căreia s'ar declara acum România. Atâta pōte spune că, contrar scirilor date de ȳiarele străine, România n'a facut nici o alianță ofensivă ori defensivă cu nici o putere.

Această declarațiune a fost primită cu aplauze.

Atentatul în contra lui Ferry.

Sâmbătă după amēdu s'a comis unu atentat în contra lui Jules Ferry. Pe la orele 3^{1/2} unu individ cu numele Aubertin s'a adresat cātră servitorul ce sta afară în coridorul camerei, rugându-l să chame afară pe domni Ferry și Goblet, cu cari voiesce să vorbească. Goblet n'a eșit în sala de conversație, dăr Ferry s'a dus să vedă cine îl chiamă. Cătu l'a zărit Aubertin în coridoru a scos unu revolver și a tras trei focuri asupra lui Ferry. Mai mulți amici ai acestuia săriră și-lu ținură de brațe să nu cadă, căci două dintre glōnțe îl lovira în peptu. Atentatorul a fost prins și dus la cuertură. Elu spuse că-lu chiamă Berkheim, că e din Metz și că face parte dintr'o conjurație de alte 20 persoane. La întrebarea decât este colaboratoru la „Intransigent“ a răspuns negativu. Vorbind apoi de Ferry nu voia să credă că nu e mort și esclamă: „decă turbēză unu căne, trebuie să-lu împusc, și Ferry nu e mai multu vrednic decât unu căne turbat“.

Atentatorul trimise o cartă a academicului Hervé lui Jules Ferry, ér pe cartă scris: „Am să-ți facu o importantă împărtășire — Aubertin“. Ferry eșind afară, a primitu dela elu o altă scrisore și pe când voia să o cetescă atentatorul a slobozit focurile asupra-i. Cu Aubertin mai era unu amic alu lui, care ținea unu revolver, dăr acesta a fugit după ce a audit pușcaturile.

Atentatorul se ȳice că a strigat între altele: „Trăiască Rusia! Sunt unu Lotaringian și mi-am făcut datoria!“ Elu ȳise că este directoru la o fabrică în care se prepară gēmur de ferestri zugrăvite. Înaintea comisiunei a declarat că-lu chiamă Berkheim și este din Raubach, lângă Metz.

Se asigură că ranele, ce le-a primit Ferry, nu sunt periculose. Glōnțele n'au intrat în

peptu, ci au atinsu numai pielea și unu a rupt și puțină carne, dăr n'a intrat în corp. La atentatorul Aubertin s'a aflat unu biletu din care se vede că numele lui s'a tras la sorti și că elu a fost destinat să se vērșescă atentatulu.

Este de notat, că pe când a fost atacat Ferry de atentatoru, ședința era terminată și deputații cari rămaseră înderēt conversau liniștit în culoare. Iritațiunea acestora după comiterea atentatului fu mare. Deputații din partida moderată acuză pe ȳiarele intransigente, că ele au ațitat mereu opiniunea publică în contra lui Ferry și a moderaților și că prin acesta se dă nascere unor asemenea fapte violente.

Unu dintre deputații moderați, ce erau prezenti, să fi strigat chiar în marea sa iritațiune: „Acesta a facut o Rochefort cu omenii dela Lanterne“ În urma acesta s'au redicat deputații radicali contra lui și s'a încinsu o cērtă grozavă între ambele grupe.

Se mai crede și vorbește, că atentatorul Aubertin și-a perdut mințile.

SCRIRILE DILEI.

În numărul de Sâmbătă s'a anunțat în foia noastră, după „Preotulu român“ din Gherla, că fundatiunea Șilutiană a cumparatu domeniulu dela Ernūt, cu 120,000 fl. Această scire nu este esactă. Aflăm acum din isvoru sigur, că domeniulu, care s'a cumparatu de cātră numita fundatiune, este la Vidrasēu, a fostu proprietatea baronei Szentkerezzi și s'a cumparatu cu 125,000 fl. Domeniulu dela Ernūt s'a cumparatu mai de multu de romano-catolici și prețulu de cumpărare a fostu multu mai mare.

Din Gilău se scrie, că unu bătrānu sdravēnu și în deplină putere de viață, cu numele Mihailu Vidreanu, intră în ȳilele cestei în cancelaria pretorială de acolo în cauza unui procesu bagatelū. La întrebarea că de câtu ani e, bătrānul răspunde cu sange rece, că e de 107 ani. Nimenea nu voia să i credă bătrānulu, până când, informāndu-se mai cu deamăruntulu, aflară, că în adevăr așa e; el este nascut în o comună de pe Someșul rece, nu departe de Gilău. Altmintrea se ȳice că în acestu ținut muntosu au e raritate a vedē omeni de cāte 100 de ani.

Societatea Literară „Petru Maiorū“ a junimei române din Budapesta serbēză la 17 Decembrie a. c. n. a 25-a aniversare dela fondarea sa prin o ședință festivă-literară ce se va ține cu acel prilegiu în restauratiunea Szikszay et. l. Inceputulu la 7 ore sēra. Programa este următoarea: 1) Cuvēntu ocașionalu rostitu de presidentulu societății Drd. Vasile Fodoru. 2) Fericirea din momentu, poeziă de C. S. rob. Declamatoru: Drd. Demetriu Florescu. 3) Filosofulu Kant, disertație de Vasile Bologa stud. phil. 4) Grui Sāngeru legendă de Vasile Alexandri, declamatoru: Drd. George Dobrinu. 5) Inchiderea solemnă prin presidentulu societății.

Precum suntemu informați din isvoru sigur, în cursulu acestei erni corpul oficerescu din garnisona de aci va da trei petreceri cu invitări și adēcă una în sēra de Anulu nou, apoi în luna Ianuarie și Februarie cāte una. Invitările se voru face la timpul sēu.

Societatea filarmonică din Brașov va da sub direcțiunea directorului ei de musică A. Brandner Meșteri la 14 Decembrie st. n. 1887 unu concertu în sala hotelului Nr. 1., cu următoarea programă: Wagner Richard: preliudu la Lohengrin (orchestra). Godard Benjamin: Concerto romantique (opus 35) pentru violină cu acompaniamente de orchestră (d. mēstru de concertu Max Krause.) Beethoven: Symphonia Nr. 3 Es-dur (Eroica) Orchestră. (Opus 55) a) Allegro con brio, b) Marcia funebre. Adagio assai. c) Scherzo Allegro vivace. d) Finale Alegro molto. Inceputulu la 8 ore — finitul la 9^{1/4}.

„Curierul Balasanu” din Iasi afla ca in America sunt condamnati la spenđurare 16 Evrei, pentru ca au furat nisce manteluri dintr'o fabrica din New-York si an facuti un omor in timpul pradaciunei. Incepe sa se afle si unul din Iasi, cu numele de Haim Smil, croitoru, care a statu in sdrada de josu. Mai afla ca s'a trimis soția sa din Iasi cu 5 copii ai lui, ca poto acestia ilu voru scapa de osanda, ce i s'a datu.

Din Bihoru.

Onorate D-le Redactoru! Cand unu b̄rbatu luminatu, care cu ochiulu seu ageru p̄trunde in viitorulu națiunei sale, care cunoșce puterea și slăbiciunile ei, lipsele, necasurile și periculele de cari e amenințatu nemulu seu, care in viața sa-altă n'a făcutu, decâtu și nopte a nisuitu a-și deștepta națiunea și a-i arăta calea cea bună ducetore la scopu; când unu astfel de b̄rbatu invăpăiatu pentru limbă și națiune ne părăsesce atacu negreșitu trebe se ne cuprindă pe toți e adencă durere și faptele trecutulu, trebe se ne gândim cu ingrijire la viitoru.

Decedatulă Iacobu Muresianu, veteranulu luptatoru și dascalu alu națiunei romanesce, dintre toți anteluptatorii noștri, doră mai bine a cunoscutu lipsele și necazurile nostre și mai bine ne sciu instrui in lecuirea durerilor de cari suferim. Neavendū noi altu terenū, căci putem dice, ađi mai tote căile ni sunt inchise, repositulu nencetatū ne sfătuia mai alesu la inființarea de reuniuni, cari singure ne potu salva și consolida: elu cu sfatulū și pena sa puternică, cu unu tactu propriu lui, ne incurgandū și imbărbăta la inființarea de asociațiuni, puceđendū de susu dela elita națiunei, ne povētuia și pe cei dela sate a face acesta arătandu-ne căile și mijlocele prin care putem cu ajutoru alu inființa.

Multu a contribuitu cu sfatulū seu la inființarea ăstorfelu de reuniuni, a căroru rōde le și inființarea ăstora; s'au inființatu reuniuni și in părțile nostre Ungarene, cari insē durere! deși unele ca Asociațiunea din Aradū și Asociațiunea școlii de fete din Oradea mare dispunū de frumoșe mijloce bănesce, totuși dormū unu somnū greu; ăr reuniunea Femeiloru Romane din Aradū, deși forte tēnă, deja e desbinată in vederi.

Ore Asociațiunea din Aradū nu s'ar putē impărți după esemplulu „Asociațiunei Transilvane” in sub-despărțaminte? Cate fructe mari și frumoșe aducē acele sub-despărțaminte ale Asociațiunei Transilvane pentru popor! In sine orice intrunire romanesca are mare inrturintă asupra sateniloru noștri; der cand amu ave o reuniune de cercu, la care macaru odată in anu se se pota intruni carturarē și poporū, unde acesta ar ave ocașiune a se cunoșce pre sine, ar vedē lucru romanescu și ar auđi dulcea sa limbă vorbindu-se curatū nu așa rēu după obicei a vorbesce ei astăđi!

Apoi n'ar trebe se ne lipsescă reuniunile nici la sate, instituirea de coruri vocale in legătură cu bibliotece, erna prelegeri ținute poporulu in școlă prin preoți și învățători, instruirea diferiteloru măestrii folositoare peste erna, ca economulu se nu mistuiescā numai ce a căștigatū peste vēră, ăr de altă parte prin acesta se aibă o deprindere in locu de a se da beției după cum se intēmplă astăđi: tote acestea ar servi spre consolidarea națiunei, ăr poporulu ar ave ocașiune a-și cunoșce adevērații sei binevoitori și a se pretui pe sine mai multu.

In părțile nostre de unu timpū incōce poporulu, durere, s'a dedatu pentru fiecē nimicuri a se pēri la judecătoria, merge la advocații unguri, căroru pentru unu sfatū și învățătură de multe eri viclenă, mai alesu con-

tra popii și dascălului, nu-i pasă ca le dau 3—5 fl. Ținta adversariloru noștri este de a umplē de neincredere poporulu fatu cu binevoitorii lui, ca apoi mai uorū se-și ajungă scopulu maghiarisării desre care eu toții visēză. In ochii lorū preotulu și învățătorulu romanescu suntū ghimpī, cari facu zarvā și conspirā in țēră.

Dirigētorii, cari toți suntū unguri, când vin in comună in vre-o afacere suntū limbă dulce, solgăbirēulu insuși stringe mână numai cu căți poto și scie de ce, in vre-o judecată in care bietulu țeranū e judecatu de-lu dōre sufletulu, se cam necăjesce der tace, apoi tote le uită; adese-ori inzadarū preotulu de pe amvonū și cu alte ocașiuni vorbesce contra datinei rele a poporulu de a alerga după sfatū pe la străini, cei mai multu nu-lu ascultă ci se vaeră că plătescu prea multu popii, și că dascălulu lorū e prea imbuibatū in bine; inzadarū acestia le aratā pericululu materialū și moralū ce-i așteptā din prietenia cu notarulu și solgăbirēulu unguru, inzadarū le vorbescu contra cutărui ori cutărui advocatū străinū la care alergă și care in societăți nu se feresce a-și da pe față dușmănia in contra Romănilorū; inzadarū, dicu, le spui de astea, căci cei mai multu totū mergū la străini și-lu hrănescu.

Prănescu evitarea ăstorū pericule, cari adese-ori isvorescu din nepăsarea celorū mai multu preoți și învățători și din disgustarea celorū, ăr cei mai multu nu voescu a vedē primejdia ce ne amenință, ci și caută numai de afacerile lorū private, pentru evitarea ăstorū pericule este o imperioșă necesitate d'a ne forma o nouă generațiune, ăr pe bătrāni, cari in vremi de grele nevoi totū își tragū de sēmă a-i lumina prin bune exemple și învățăturī, și mai alesu a nisui se ne căștigamū unu terenū mai largū in viața bisericeșcă și școlară.

Destăinuindu-vē in liniaminte generale marile necasuri și pericule in cari ne aflămū impinși de adversari, in a cărorū mână se află puterea poto și din indolintă noastră impinși, căci își facu risū de preoții noștri, cari totodată ni linguescu când au lipsă de ei, și, promițendū-vē de mai înainte a vē împărțāși tote cele ce se vorū intēmpla in viața noastră națională de aici, nu potū retăcē celū mai nou evenimentū intēmplatū la noi.

Anume repositandū romanofagulu notarū din Beiușu Benedek, se facu mare sfarā 'n țēră cine se-i urmeze in postulū celū grasu? Cine altulu decâtu fratele d-lui fiszolgăbirēu, notarulu din Ginta, Beliczay? Nici vorbă se aibă macaru curagiū unu Românū d'a recurge, deși Romăni vorū fi in majoritate față cu Ungro jidanii in comitetulu comunalu totuși nici macaru bocotanulu Erdeli, (nepotū alu fostulu Episcopu Erdeli din Oradea), ori deș putatulū Vegse, ori alții n'au cutezatū contra voiei d-lui fiszolgăbirēu a-i incurgaria se recurgă și se a.egă ca notarū vr'unu Românū. Astfelū numitulū notarū fū alesu cu aclamațiune.

Prin mergerea notarulu Beliczay din Ginta la Beiușu, deși locul centralū Ginta e comună maghiară, insē celelalte 3 comune apartinētoare notariatulu fiindū romanesce și locuitorii acestora declarase că le trebe notarū care scie bine romanesce, adecă Românū, asceptamū cu siguritate alegerea unui Românū. Ce se veđi insē, acela dela care totā lumea ascepta cu acestă ocașiune indreptare, Iosif Pința, preotū in Suplacū, vr'o 10 ani fostu administratorū protopopescu, care după insăși declarația sa cu ocașiunea aligeriloru dietale a lucratū pe sub mână totdeuna contra candidațiloru naționali, contra d-lui dr. Georgiu Popa, d-lei. scolarū in Aradū, de douē ori, asemenea contra d-lui adv. Estericū B. Stănescu de 2 ori, ăr acum la aligerile din ăstū anū, deși numai vorbă

bună l'au fostū recercatū adversarii, a votatū dinpreună cu 4 votanți ce suntū in Suplacū pentru guvernemetalulu Markovits. Dōmne feresce se fi rēmasū pasivū! Inzadarū insē tote așteptările b̄rbațiloru de bine romanū. D. Pința a lucratū așa că cei doi ori trei Romăni căți au concuratū, vedēndū uneltirile acestui domnū, încă înainte de alegere ș'orū retrasu actele, ăr când d lu fiszolgăbirēu Pálinkásy Imre vesti alegētorilorū numele celorū candidați, acestia strigarā: nu ne trebuescu, ci ne trebe unulu care scie romanesce. La acestea d-lu Pința strigā: „tăceți mei! acela ni-a fi notarășu pre care l'a vrea Măria Sa, luminatulū. pré măritalū d nū fiszolgăbirēu”. La aceste cuvinte necăjiți omenii erupserā in batjocuri, ba și Ungurii Gintani strigarā: „ce felū de popă e acela, care nu ține cu poporulu seu! Multămită ven Consistorū arădanū, că nu pe d-lu Pința l'a numitū protopopū alū Belului, după cum D-sa aștepta.

Bihoreniulū.

Sinodulu tractulu protopopescu gr. cat. alū Dergei.

Din comitatulu Solnocū-Dobēca, Noemvre 1887.

Domnule Redactoru! Cu bucuriā viu a vē relata despre sinodulu protopopescu gr. cat. alū Dergei, care s'a ținutū in 22 Noemvre a. c. in comuna Chechișu. O și de sērbătore a fostū acestā pentru preoțiimea din acestū tractū. Deși acestū tractū e forte intinsū, toți preoții au alergatū, tineri și bătrāni, ca se se sfātuiescā ce e de făcutū? Și cum trebe apērate biserica și școlā in aceste timpuri vitrege in care trăimū sub actualulu regimū.

In 22 Noemvre diminēta, după ce s'a celebratū serviciulu divinū de bravulu și zelosulu protopopū alū tractulu Dergei, Ioanū Hațeganū, ca pontificante, cu mai multu preoți, prin o vorbire insufletitōre și bine nimeritā i-a bineventatū pe preoții din tractū pentru presentarea lorū in așa numărū frumosū și ii rōgā ca se i dea sprijinū la desbaterea obiectelorū momentose pentru care s'au adunatū, și cu o salutare de: „bine ați venitū frațiloru” dechiarā ședința deschisā.

Intre obiectele ce s'au pertractatū mai interesante au fostū: cum s'ar putē estirpa din poporū concubinatulu și patima spre beția, cari viții, cu durere trebe se o mărturisimū, așa de tare s'au lătitū intre poporū. După o lungă desbatere se decide: se se reinprospezeze decișiunea sinodulu Archidieceșanū din 1869, ca concubinaria neniteați se fiā lipsiți de sepultura (inmormēntarea) solemnă și alte sacramentalii, afarā de botezū, și încatū va fi cu putință, se se cerce și oficiele civile. Mai incolo binemeritulū protopopū Ioanū Hațeganū cetesce ordinațiunea Escelenței Sale Dr. Ioanū Vancea cu datulu 23 Iulie Nr. 2202 cu respectū la tacsă ședulelorū (biletelorū) de cununiā in viitorū, care statoresce, pe lângā celelalte, se se ia dela fiecare căsătoritū tacsă de 15 cr. pentru inființandu-lu fondū scolasticū tractualū. Sinodulu primemesce cu bucuriā acestă ordinațiune a Escelenței Sale, cu atātū mai vērtosū, căci acestū fondū scolasticū tractualū deja a fostū inființatū prin zelosulu protopopū și cu inima română, Ioanū Hațeganū.

Este cunoscutū că acestū protopopū bravū câtū de multū se interesēzā de șortea poporulu lui și incredințatū și vedēndu-și cāteva școle din tractū amenințate de școlele de statū, ce suntū ridicate in spinarea școlorū ce'orū confesionale, ș-a propusū încă acuma 2—3 ani se inființeze unu fondū scolasticū tractualū, ca cu timpul, din interesele acelu fondū, se se ajute școle și școlarii dela școlele confesionale, unde aceste (școle)

FOILETONU.

Dicționarū poporalū.

(Cuvinte romanesce din jurulu Năsăudulu, de poporū grăite și totū pentru poporū alcătuite.)
adunate de dascălulu Iuliu Bugnariu.

(Urmare.)

- 199. *Pletencă*—pērulū care-lu pūnd muierele in cođi, ca se fiā mai lungi și mai grōse.
— Taie-ți, frate, o pletencă
Și-ți ia frānghii la galeți.
Că altulu nu nē mai veđi!
- 200. *Vravū*—ovēșulu ori grāulū amblătitū și strinsū la olaltă intr'o grāmădă.
- 201. *Felzuescū*—stringū spicēle și pniele, cari se mai aflā prin grāunțele amblătite. — Lucrulū acesta se sēvērșese cu o greblă scurtă, der mare la colți, care se numeșce „greblă de arie”.
- 202. *Cocārstate*—plăcinte.
- 203. *Dărdăiescū*, dărdăire—a țu-se scutura dinții in gură — de frigū.
- 204. *Fălceriū*—medicū, doctorū de fălcē, de dinți, dentistū.
- 205. *Hășcală*—oie bătrână și rea.

- 206. *Țolincă*—țolū rēu și subțire, făcutū mai multū din materialū de cănepă.
- 207. *Tundră*—haină rea, veche și sfērticată.
- 208. *Poclašū*—podulu de-asupra inđii.]
- 209. *Bogău*—avutū, bocotanū, bocșandū.
- 210. *Brihanū*—fole, pāntece. Acesta are unū brihanū câtū unū solgăbirēu.
- 211. *Țircotire*—a mulge d. e. o vacă cu vērfulu degetelorū.
- 212. *Burcașū*, burcă—țiganū de cei rēi, cari điua pe la amēđū te tōcă intre ochi.
- 213. *Mărădicū*—nēmū; erede, rēmășiță. Mărădicū rēu, adecă nēmū rēu, bunū pe plută de ciucăi.
- 214. *Tarantute*—unelte ori chiar și haine.
- 215. *Țiclă*—piscū, cucuiu.
- 216. *Bondrānjescū*—a lucra ceva rēu. De ai-i subst. „bondrānjală”—lucru de clacă.
- 217. *Bēsna*—basnū; poveste. — Dute'n bāsna, adecă: in poveste; se fi de poveste, de risū la lume.
- 218. *Moșdrōgă*—omū lenēșū și strimbū, care d'abia se clăteșce dintr'unu locū intr'altulu.
- 219. *Smidă*—lemnē picate unulu preste altulu; locū burenosū.
- 220. *Grohotū*—smidă, ori smnidă.
- 221. *Taraboii*—larmă, șgomotū; cioroborū.

- 222. *Alcamū* plur. alcamura—ponturi; figuri. Acesta-i omū cu multe alcamura, adecă: cu multe ponturi.
- 223. *Sorbușcă*—zamă acră ori dulce ingrōșată cu puțină fărină.
- 224. *Tonohū*—cētă, negură.
- 225. *Năcăjală*—năcazū, neplăcere; greutate.
Dragă mi-a fostū lumea mie,
Dintr'a mea copilărie,
Nici acum nu mi-i uritā,
Da-i cu năcăjală multā.
- 226. *Nedeie*—partea cea golă și mai inaltă a unui munte. Prin părțile Ardălului din spre România ințelegū sub „nedeie” balurile, ori maialulu.
- 227. *Raftă*—hotăritū.
- 228. *Jiganū*, jigan—plinū de viață.
- 229. *Poganū*—grōznicū, arțăgosū, omū cu capulu amănă
- 230. *Cricū*—sumanū scurtū și strāmțū.
- 231. *Șubă*—căputū (rocū) scurtū de postavū.
- 231. *Mnijire*—licuire; sclipire. li mnijescū ochii de somnū.
- 232. *Joludă*—inflătură, ce numai d'abia se cunoșce.
- 233. *Dușcă*—inghitură. A storștū o glăjă de vinarștū dintr'o dușcă, adecă: dintr'o inghitură.
- 234. *Gāngavū*—morbosū (la limbă mai alesū),
- 235. *Cāndrăluescū*—se cētă, se sfădescu; se impungū cu vorba.
- 236. *Ingrecatū*—ingreunatū, impovoratū. Femeiā ingrecată: tārōsă, gravidă, in starea darului,

sunt periclitare de scólele de stat. In propusul lui a fost sprijinit de preoții și învățătorii tractului, oferindu-se preoții a conferi fieșce care câte 1 fl. v. a. pe an, éră învățătorii câte 50 cr. Abia s'a înființat acest fond de 2—3 ani și astăzi dispune de un capital de 215 fl. v. a., ceea ce Escelența Sa cu bucuria a luat spre știință.

Deși acest capital e foarte modest, totuși cu bucuria măturisim, că și până acuma și-a arătat fructele sale binefăcătoare, procurându-se din o parte din interesele lui cărți la școlarii miseri din Chiachi-Gărbău și Panceu. Dacă ne vom aduce aminte, că cu câtă furie au năvălit contrarii nostri asupra scólor confesionale din Chiachi-Gărbău și Panceu, prin înființarea scólor de stat în amintitele comune, silindu-i pe părinți a și inserie prunci la scóla de stat, precum s'a întâmplat și în anul trecut în Ciachi-Gărbău, trebuie să măturisim, că anteu numai și numai zelului neobosit și iubului protopop tractual Ioan Hațegan și după aceea preoților Ioan Drăgan și Demețiu Zăroba, ca directori școlastici, și bravilor învățători avem de a-le mulțami că aceste scóle înfloresc, pe când scólele de stat din Ciachi Gărbău și Panceu progresază ca racul, la cea dânteu desființându-se postul de un învățător, éră cea din Panceu este în agonia morții. Dacă ar fi toți preoții la culmea misiunii lor, cât nu am putea face!

După ce s'a mai ales prin aclamațiune de fisc tractual Ioan Petran preot în Fizeșiu și de asesor al forului matrimonial de I instanță Ladislau Pop preot în Poptelec, cari se vor propune Prea Ven. Ord. Metropolitan spre întărire, mulțamindu-le de pacientă și cu un „*să ne întâlnim sănătoși fraților*” ședința se închide.

Éta ce pôte face un protopop, care nu are altă înaintea ochilor, decât înflorirea tractului preste care este pus, cum e și Ioan Hațegan, pe care cerem delă banul Dumneșcu să ni-l țină într'un mulț an.

Aci nu pot să las neamintit pe preotul local pentru ospitalitatea cu care am fost primiți la bogata măsă.

Incheiu și eu cu: să ne vedem sănătoși și cât de des, fraților!
Un preot român.

Cine sunt scutiți de serviciul glótelor.

Ministrul unghuresc de honveți, br. Fejerváry, a emis o circulară cătră tóte organele administrative din țără, prin care face cunoscut, că delă serviciul glótelor sunt scutite următoarele persoane:

Funcționarii neapărat de lipsă ai diferitelor ministere, fără considerați, decât ei aparțin clasei I. ori II de glotași; apoi medicii comunali și de cerc, cari aparțin clasei a II de glotași, precum și cei ce aparțin clasei prime, decât afară de ei nu se află alt medici în respectivele comune; directorii, profesorii și studenții de la universități, delă scólele superioare și medie, precum și delă scólele populare, într'un câtă aceștia sunt neapărat necesari pentru continuarea neconturbată a învățământului; personalul îngrijitor și susținător al societății „Crucea roșă”; în comitate: fișpanii și vicespanii, notarul comitatens, pretorii și sub-pretorii; în legislațiunile orașenești: primarul orașului, proto-notarul, căpitanul de poliție, consilierul afacerilor economice și raportorul afacerilor militare; în orașele cu consiliu regulat: primarul și căpitanul de poliție; în comune: judele și eventual notarul comunal.

Afară de persoanele până aci numărate, mai sunt scutiți de serviciul glótelor: întreg personalul polițienesc, directorii institutelor de nebuni, împreună cu medicii și personalul necesar; medicii spitalelor, împreună cu îngrijitorii și inspectorii acestora, și șefii farmaciilor. Apoi: funcționarii căilor ferate, precum și muncitorii delă aceste căi; toți cari sunt aplicați la oficiile de post și telegraf, societățile de navigare, funcționarii băncii austro-maghiare; personalul vigilei silvanistice și financiare de stat, profesorii și ajutătorii profesorilor delă clinicele universităților; procurorii reșec, președinții tribunalelor, judei de cerc și judei neapărat necesari ai tribunalelor; în fine personalul supraveghător al aresturilor și al institutelor corecționale.

Mulțamită publică. Domnule Redactor! Cu mare bucurie vin a aduce, în numele cărturarilor și întreg poporului român de aici, mulțamită publică m. on. d-n Ioan D. Neamțu, preot român în Nemigia română. Acest domn marinimos a binevoit a împut și îmbogăți biblioteca populară bisericească română de aici cu următoarele numere cărți:

1. „Bucătaria națională” de Hințescu.
2. „Grundriss der Geographie von Europa” I Theil Gratz.
3. „Studii asupra Instrucțiunii publice în unele din statele cele mai înaintate ale Europei” de C. Costaforu București 1860.
4. „Procedura Cărții Funduarie,” de Gregoriu Tamașiu Miculescu, Brașov 1872.
5. „Lámico degli ammalati, Manuale per tutti quelli,” Lipsia 1882.
6. „Amicul poporului” pe 1885.
7. „Modul de Educațiune seu creșterea vechilor Egipteni, Persieni, Greci și Romani” de Moisi Bota, Sibiu 1858.
8. „Manual asupra Procedurii în cauze mai mărunt procesuale civile” etc., de Iosif Pop. Brașov 1878.
9. „Történelmi könyvtár. 62 füzet, Aldor Imre. Budapest 1879.
10. „Ortografia cu litere latine pentru Români,” Blașiu 1841.
11. „Indreptariu practic în tóte afacerile financiare” de Georgiu Pop. Blașiu 1879, în 2 broșuri.
12. „Starea (Precuvântarea) bisericei în Bucovina” de br. Șaguna, Sibiu 1861.
13. „Il nuovo Testamento” de Giovanni Diodati, Londra 1875.
14. „Le Nouveau Testament.” Brukseeles 1874.
15. „Transilvania”, foia Asociațiunii pe 1876
16. „Istoria revelațiunii divine a ambelor aședămint” de Gavrilă Pop. Sibiu, 1869. Tomul II. trei broșuri.
17. „Analile Societății academice române.” Tomul I, III și IV-a legate în una, anii 1867. 68 și 69.
18. „Frantzia Gramatika”, de Zakány Iosef, Debreczen 1828.
19. „Walachische Sprachlere für Deutsche,” von Andreas Clemens. Ofen, 1823.
20. „Metodica calculării în cap, Viena 1860.
21. „Cinstitul Paraclis a S. Mucenicu Mina” Sibiu 1850.
22. „Viața după mórte”, de Ioan P. Papiu. Clușiu 1870.
23. „Epistolariu”, de Sava B. Popoviciu. Sibiu 1863
24. „Schematismus V. Cleri Szamos-ujvariensis [gr. rit. cath.], Szamos-ujvarini 1867.
25. „Tragedia lui Somson”, de Ioan Baracu, Sibiu 1864.
26. „Az ördög Bibliája”, irta K. Papp Miklos, Kolozsvár 1879.
27. „Kisképes naptár”, 1887-ik évre.
28. „Bibliai Történet”, irta Huszár Károly, Budapest 1879 II-ik kiadás.
29. „Manual de conversazione de lingua italiana”, de Luigi Ces. Dr. Pavissich, Viena 1853.

30. „Creștinism gr. cat. deprins în legea sa” de Dr. Augustin Laurant. Oradea-mare 1878.

31. „Orații ținute la nunte țărănești”. Sibiu 1867.

32. „Catechismul antropologic pentru scólele populare”, de Pavel Vasiciu. Timișoara 1870.

33. „Szamta és Algebra”, de Dr. Klamarik János, Budapest 1877.

34. „Catechese pentru prunci școlari din scólele elementare populare” de Titu Budu, Gherla 1877.

35. „Raportul XIII. despre gimnaziul superior gr. cat. din Năsăud”, pe 1881/2.

36. „Il Nuovo Testamento” de Giovanu Diodati Trieste 1868.

37. „Epistolia D-lui nostru Isus Christos”, 1882.

38. „Publii Ovidii Nasonis Metamorphoseon Libri” etc. de Iosef Iuvencio, Buda 1810.

39. „T. Livii Patavini Historiarum Libri.” Francforti et Lipsae 1778.

40. „C. Iulii Caesaris Commentarii de Bello Gallico civili accedunt libri de Bello Alesandrino Africano et Hispaniensi”, de Christof Cellari 1797.

Acesta e un foarte frumos număr de cărți donate de sus lăudatul D. Neamțu.

Dea ceriul că să aibă mulți imitatori în ajutorarea bibliotecii noastre, care se află încă numai în fașă. Rogu, cu această ocaziune, pe domni autorii români de scrieri religioase-morale, istorice, naționale, economice, fizice, igienice, poetice și populare etc., să binevoiască a-și întinde obolul d-sale literar din când în când bibliotecii amintite. Astfel cetind poporul cărți folositoare, se va îmbogăți atât spiritualmint, cât și materialmint, prin urmare va progresa.

Apoi astăzi poporul român este conșci de sine și se deșteptă, căci al trecut timpurile vitrege, când persecuții autorii români desperăți esclamau:

Intr'un secul de pierdare

Cărți României nu cetiau,

Incât plin de desperare,

Autorii le ardeau.

Deci să cetim! Să cetim mult și bine.

De lângă Calea lui Traianu, Betleanu (în comitatul Solnocu-Dobeca) în 10 Decemvre 1887.

Simeon Moldovanu,
învățător, ca bibliotecar.

SCIRI TELEGRAFICE.

(Serv. part. a „Gaz. Trans.”)

BUDAPESTA, 12 Decemvre. — Starea sănătății deputatului Literaty s'a schimbat spre mai rău. Este pericul.

BERLINU, 12 Decemvre. — Cancelarul Bismark s'a bolnăvit, dér curându s'a făcut mai bine. Se dice, că medicii i-au ordonat liniște, și să se rețină câtă numai se va putea delă lucru.

PARISU, 12 Decemvre. — Fallières a refusat mandatul cu care l'a însărcinat președintele republicei, deoarece nu i-a succes de a forma un cabinet concentrându întrinsul tóte nuanțele republicane.

PARIS, 12 Decemvre — Ațentatorul Auber-tin declară înaintea parchetului, că va spune Marți cine sunt complicii lui, decât până atunci acești complicii ai săi vor fi omorîți pe toți membrii fostului cabinet Rouvier.

Tóte țiare condamnă cu indignare omorul politic ce l'a comis presa demagogă și ceru modificarea legii de pressă.

Numere singuratiche din „Gazeta Transilvaniei” à 5 cr. se pot cumpăra în totungria lui I. GROSS, și în librăria d-lui Nicolae I. Ciurcu.

Editor și Redactor responsabil Dr. Aurel Muresianu.

237. *Ciutuză*—vacă de rassa moldovenescă, grósă în trup și mică la córne.

238. *Minuneuă*, minunea—privighetore. Așa se numește o păsărică mică și de colóre sură, carea prin cântecul său melodios, desmerdător și plin de dulceté, face ca lumea să se înec în plâns!

Ea — minuneuă — se dice a fi făcută dintr'o fetișcană tină și frumoasă, pe care a blăstemat o mamă-sa în și de sârbătoare, — nevrându a-i urma sfaturile și povețele părintesci. — Era adică îndrăgostită într'un ficior frumos ca bradul, verde și robust ca stâncă 'n munte, cu a căruia sprâncene căpri și ochi negri ca mura — în vreme de tómnă — s'ar fi mândrit în basme măreții „Feți-frumoși!”

Cu tóte că feciorul nu avea asemănintă pe tóte plaurile țării, totuși mama fetișcanei nu-l putea vedé în ochi. Ámblat'a pe la vrăjitoare, făcutu-i-a imputări, ocăritu'a cum numai a sciut mai rău, ca dóră-dóră va puté arunca între fecior și fată séménța urii; dér fără nici o ispravă. — Tinerii-să tineri și pace!

Vedéndu deci scărta de babă, că nu pôte isbuti nici pe o cale, într'una din Dumineci, pe când popicea era în slujbă, se desbracă de vestminte și astfel lăsată în costumului Evei, se trânti cu fața la pământ și încep să blăstăma fata în felu și formă, rugându-se lui D-șeu

ca să o facă o păsărică, carea în tótă viața sa să cante numai „de jale”.

D-șeu, cu un îndurat, a ascultat blăstémul bāborniții, și astfel bieta fetișcană din momentul acela s'a prefăcut într'o păsărică mică, pe care Români opin-cari — talpa țării — o numesc „minuneuă”, ér domni cei cu minte mare, ornitologii, „privighetore”,

Care cantă minuneșce,
Precum nu se pomeneșce;
Din prânțit până la cină
Cantă jalnic pe oșină;
Din cină până 'n prânțit
Cantă 'n codrul vesteșit.

Mamă-sa nu o-a vedut de atunci mai mul't, căci n'o cunosea; iubitul său însă s'a întâlnit odată cu dēnsa într'un desēt de tufiș — Cum o zări, socotind că-i ceva pasere, întinse pușca să-i tragă una de cea grea; dér ea șise:

— „Ho, ho, ho, nu mă 'mpușca,
Că nu-să puiu de păsărea,
Ci-să o prună tinerea,
Prefăcută 'n Minunea!”
— „De ești prună tinerea
Prefăcută 'n Minunea
Atunci ești drăguța mea!”
— „Da; eu sunt drăguța ta,
Dér ceva te-așt întreba:
N'ai vedut pe maică-mea?”

— „Pe maică-ta o am vedut
Pită neagră frământând,
Și din ochi lacrimi vērșând.

Aușind Minuneuă așa vorbe din rostul feciorului,
i șise:

— „Du-te tu la maică-mea
Și îi spune ei așa:
Pită să nu mai frământé,
După mine nu se cante;
Că eu până în prânțit
Cantă în codrul vesteșit,
Din prânțit până la cină
Cantă de jale pe oșină!”

Dicéndu acestea se repeși la fecior, îi dēdu o țără de clonț, apoi se făcu nevedută, sburând în grohotul codrului.

Cine vré să o vadă și să o audă cântând, ducă-se la primăveră în Dumbrava Năsăudenilor ori în alt loc pāduros și acolo de sigur va auzi un frumos concert de privighetori! Ér decât nu-i va plăcé cântecul, aștepte până la cealaltă iarnă, când, fiind bun drum de sanie — pe calea ferată — pôte veni la mine în Hor-dou să mi spună în buză, că nu e adevărată aceea ce am scris aici!
(Va urma).

* A se vedé „Minuneuă”, baladă popor. din jurul Năsăudului, publicată în „Gazeta Poporului” pro 1886

Cursul la bursa de Viena
din 10 Decembrie st. n. 1887.

Rentă de aur 5%	98 15	Bonuri croato-slavone	104 25
Rentă de hârtie 5%	83.50	Despăgubire p. dijma de vin ung.	98.80
Imprumutul căilor ferate ungare	148. —	Imprumutul cu premiu ung.	122.75
Amortisarea datoriei căilor ferate de osti ung. (1-ma emisiune)	95 10	Losurile pentru regulara Tisei și Segedinului	122.25
Amortisarea datoriei căilor ferate de osti ung. (2-a emisiune)	—	Renta de hârtie austriacă	79.10
Amortisarea datoriei căilor ferate de osti ung. (3-a emisiune)	—	Renta de arg. austr.	81.25
Bonuri rurale ungare	104. —	Renta de aur austr.	110.70
Bonuri cu cl. de sortare 103.50		Losurile din 1860	133.25
Bonuri rurale Banat-Timiu	103.50	Acțiunile băncii austro-ungare	874. —
Bonuri cu cl. de sortare 108.25		Act. băncii de credit ung.	281. —
Bonuri rurale transilvane 104. —		Act. băncii de credit austr.	275.25
		Argintul — Galbini	—
		Impărătesci	5.95
		Napoleon-d'ori	9.99
		Mărci 100 imp. germ.	61.90
		Londra 10 Livres sterlinge	126.30

Bursa de București.

Cota oficială dela 19 Noembrie st. v. 1887.

	Cump.	vënd.
Renta română (5%)	93 1/2	94 1/2
Renta rom. amort. (5%)	96 —	97 —
„ convert. (6%)	91 —	92 —
Impr. oraș. Buc. (20 fr.)	34 —	36 —
Credit fonc. rural (7%)	105 —	106 —
„ „ „ (5%)	91 1/4	92 1/4
„ „ „ (7%)	103 —	104 —
„ „ „ (6%)	96 —	97 —
„ „ „ (5%)	87 1/2	88 1/2
Banca națională a României 500 Lei	—	—
Ac. de asig. Dacia-Rom.	—	—
„ „ „ Națională	—	—
Aură contra bilete de bancă	14. 1/4	15. —
Bancnote austriace contra aur.	2.03	2.04

Cursul pieței Brașov

din 12 Decembrie st. n. 1887.

	Cump.	Vënd.
Bancnote românești	8.54	8.57
Argint românesc	8.49	8.52
Napoleon-d'ori	9.96	9.99
Lire turcesci	11.27	11.30
Imperiali	10.26	10.29
Galbeni	5.87	5.90
Scrisurile fonc. „Albina” 6%	101. —	102. —
„ „ „ 5%	98. —	99. —
Ruble Rusești	110. —	111. 1/2
Discontul	7—10% pe an.	

DICȚIONARŪ
germano-român

DE
THEOCHAR ALEXI

A NOUA MIIĂ de EXEMPLARE.

Opă aprobată de Ministerul Instrucțiunii Publice al României sub Nr. 11,230 din 27 Octombrie 1866.

Agreată de Majestatea Sa Carol I. Regele României, conform notei Inaltului Său Cabinet din 26 (8) Decembrie 1866.

Se află de vânzare la toate librăriile notabile.

fl. 1.50 sau 3 lei 50 bani exemplarul.

Librării primesc rabate foarte considerabile.

A se cere exemplare din Tipografia ALEXI, căci celelalte sunt contra-făcute.

9—12

Ū Sz. 511/1887.

Arverési hirdetés.

A „Georg Türks Sohn” csódtömege hitelezői által kinevezett hitelezői választmányának 1887 évi November hó 22-ik napján hozott határozata alapján a csódtömeghez tartozó leltározott ingóságok (butor és papirgyári berendezési tárgyak és papir-készletek és anyagok) értékesítése czéljából ezen ingóságok valamint a csódtömeghez tartozó összes követeléseknek, nyilvános árverésutján leendő elárverezésére határidőül folyó 1887 évi Deczember hó 19-ik napja, illetve következő napjai mindenkor délelőtt 10 orakor tüzetik ki.

Miről a venni szándékozók azon hozzáadással értesítettnek, hogy az árverés a helyszínén a Bolonya külvárosban fekvő „Türk”-féle papirgyár helyiségében fog megtartani, és hogy az ingóságok egyenként, de a lehetőség nagyobb részletekben és a leltári becsáron alól is, de mindenkor azonali készpénz fizetés mellett fognak a legtöbbet igerőnek eladni és birtokba bocsáttatni.

Brassóban, 1887 évi Deczember hó 7-én.

A hitelezői választmány és csódtönreggondnok felkérésére:

1—3

Nemes Péter, m. közjegyző.

Avisu d-loru abonati!

Rugamü pe d-nii abonati ca la reînnoirea prenumerațiunei së binevoiască a scrie pe cuponul mandatului postalü și numerii de pe fâșia sub care au primitu diarulü nostru până acuma.

Domnii ce se abonéză din nou së binevoiască a scrie adresa lămuritü și së arate și posta ultimă. ADMINSTR. „GAZ. TRANS.”

Publicațiunile „CANCELARIEI NEGRUȚIU,”

— GHERLA — SZ. UJVÁR. —

AMICULŪ FAMILIEI. Diarü beletristicü și enciclopedicü-literarü cu ilustrațiunil, Cursulü XI. — Apare în 1 și 15 și a lanei în număr de câte 1 1/2—2 1/2 cöle cu ilustrațiunil frumöse; și publică articlii sociali, poesiä, nuvele, romanuril, suveniril de călătoriä ș. a. — Mai departe tracteză cestiunil literare și științifice, cu reflesiune le cerințele vieței practice; apoi petrece cu atențiune vieța socială a Românilor de pretutindenea, precum și a celorlalte poporațiunil din patriä și străinätate; și prin umorü dulce și satirä alesä nisuesce a face câte o öră plăcută familiei strivite de grijele vieței; și peste totü nisuesce a întinde tuturorü indivișilorü din familiä o petecere nobilă și instructivă. — Prețulü de prenumerațiune pe anulü întregü e 4 fl. pentru România și străinätate 10 franci — lei noi, plătibilil și în timbre postalil.

PREOTUL ROMÂN. Revistă bisericească, scolastică și literară. Cursulü XIII. — Apare în broșuril lunare de câte 2 1/4—3 1/4 cöle; și publică articlii din sfera tuturorü sciințelorü teologice și între acestia mulțime de predice pe dumineci, serbători și diverse ocașiunil, — mai departe studii pedagogice, didactice și științifice-literari. — Prețulü de abonamentü pe anulü întregü e 4 fl. — pentru România 10 franci — lei noi, plătibilil și în bilete de bancă și în timbre postalil.

A se adresa la „Cancelaria Negruțiu în Gherla — Szamosujvár, unde se mai află de vânzare și următorele cărți:

Puterea amorului. Nuvelă de Paulina C. Z. Rovinarü. Prețulü 20 cr.

Idealulü pierdutü. Nuvelă originală de Paulina C. Z. Rovinarü. Prețulü 15 cr.

Opera unui omü de bine. Nuvelă originală. — Continuarea nuvelil: „Idealulü pierdutü” — de Paulina C. Z. Rovinarü. Prețulü 15 cr.

Fontána dorului. Nuvelă populară de Georgiu Simu. Prețulü 10 cr.

Codrénu craiului codrului. Baladă de Georgiu Simu. Prețulü 10 cr.

Elü trebuie së se însöre. Nuvelă de Maria Schwartz traducere de N. F. Negruțiu. Prețulü 25 cr.

Brandă seu Nunta fatală. Schiță din emigrarea lui Dragoșü. Nuvelă istorică națională. Prețulü 20 cr.

Numeril 76 și 77. Narațiune istorică după Wachsmann, de Ioanü Tanco. Prețulü 30 cr.

Probitatea în copilăriä. Schiță din sfera educațiunei. După Ernest Legouvé, membru alü academiil. franceze. Prețulü 10 cr.

Barbu cobzarulü. Nuvelă originală de Emilia Lungu. Prețulü 15 cr.

Hermann și Dorotea după W. de Goethe, traducțiune liberă de Constantin Morariu. Prețulü 50 cr.

Ifigenia în Aulida. Tragediä în 5 acte, după Euripide, tradusă în versuril de Petru Dulfu. Prețulü 30 cr.

Petulantulü. Comediä în 5 acte, după Augustü Kotzebue tradusă de Ioanü St. Șuluțü. Prețulü 30 cr.

Carmen Sylva. Prelegere publică ținută în sa'ele gimnasiului din Fiume prin Vincetiü Nicorä prof. gimnas. Cu portretulü M. S. Regina României. Prețulü 15 cr.

Poesli de Vasiliu Ranta-Buticescu. Unü volumü de 102 pagine, cuprinde 103 poesiil bine alese și arangiate. Prețulü redusü (dela 1 fl 20 cr. la) 60 cr.

Trandafiril și viorele, poesiil populare culese de Ioanü Popü Reteganulü. Unü volumü din 14 cöle. Prețulü 60 cr.

Tesaurulü dela Petrosä seu Cloșca cu pui ei de aurü. Studiu archeologicü de D. O. Olinesdu. Prețulü 20 cr.

Apologiä. Discusiunil filosofice și istorice maghiare privitore la Romani, invederite și rectificate de Dr. Gregoriu Silași. — Partea I. Paulü Hunfalvy despre Cronica lui Georg. Gabr. Sincai. Prețulü 30 cr.

Renascerea limbei românești în vorbire și scriere invederită și aprețiată de Dr. Gregoriu Silași. (Opü completü) Broșura I. II. și III. Prețulü broș. I. II. câte 40 cr. — Broșura III. 30 cr. Töte trei impreună costau 1 fl. v. a.

Biblioteca Săteanului Românü. Cartea I. II. III. IV. cuprinđendü materiil förte interesante și amusante. Prețulü la töte patru 1 fl., câte una deosebitü 30 cr.

Biblioteca familiei. Cartea I. cuprinda materiil förte interesante și amusante. Prețulü 30 cr.

Colecte de Recepte din economiä, industriä, comerciü și chemiä, pentru economil, industriași și comercianți. Prețulü 50 cr.

Economia pentru scölele popor. de T. Roșiu. Ed. II. Prețulü 30 cr.

Indreptarü teoreticü și practicü pentru învățămëntulü intuitivü în folosulü elevilorü normalil (pre-

parandialil), a învățatorilorü și a altorü bărbați de scölä, de V. Gr. Borgovanü, profesorü preparandialü. Prețulü unui esemplarü cu porto francatü 1 fl. 80 cr. v. a. În literatura noștră pedagogică abia aflămü vre-unü opü, întocmitü după lipsele scölelorü noștre în mäsura în care este acesta! pentru aceea ilü și recomandämü mai alesü Directorilorü și învățatorilorü ca celorü în prima liniä interesatil.

Spiciure din istoria pedagogiei la noi — la Românil. De Vas. Gr. Borgovanü. Prețulü 15 cr.

Manualü de Gramatica limbil române pentru scölele poporalil în 3 cursuril de Maximü Popü profesorü la gimnasiulü din Näsödü. — Manualulü acesta este aprobatü priu Inaltulü Ministerü de cultü și instrucțiune publică cu rescriptulü de dato 26 Aprilie 1886 Nr. 13193. — Prețulü 30 cr.

Nu më uita. Colectiune de versuril funebrałil, urmate de iertäciunil, epitařa ș. a. Prețulü 50 cr.

Carte conducătore la propunerea calculärei în scöla poporală pentru învățatoril și preparanți. Broș. I. scrisă de Gavrilü Trifu, profesorü preparandialü. Prețulü 80 cr.

Cele mai effine cărți de rugäciunil.

Märgäritarulü sufletului. Carte bogată de rugäciunil și cäntäri bisericești förte frumöșil ilustratä. Prețulü unui esemplarü broșatü 40 cr. legatü 50 cr. legatü în pänzä 60 cr. legatü mai finü 60, 80, 90 cr. 1 fl., în legäturä de luxü 1.50—2.50.

Miculü märgäritarü sufletescü. Cärticică de rugäciunil și cäntäri bisericești — frumöșil ilustratä pentru prunciil scolaril de ambe secsele. Cu aprobarea jurisdicțiunei sup. bisericești. Prețulü unui esemplarü broșatü 15 cr., — legatü 22 cr., legatü în pänzä 26 cr.

Cärticică de rugäciunil și cäntäri pentru prunciil scolaril de ambe secsele. Cu mai multe icöne frumöse. Prețulü unui esemplarü trimisü franco e 10 cr.; — 50 esemplare costau 3 fl.; 100 esempl. 5 fl.

Visulü Prea Sänței Vergure Maria a Näsctörei de D-șeu urmatü de mai multe rugäciunil frumöse, Cu mai multe icöne frumöse Prețulü unui esemplarü espedatü franco e 10 cr.. 50 esemplare 3 fl., 100 esemplare 5 fl. v. a.

Epistolia D. N. Isusü Christosü. Prețulü unui esemplarü legatü e 15 cr.